

EXPRESS

WIECZORNY ILUSTROWANY.

ROK V. | ŁÓDŹ, PIĄTEK, 28 STYCZNIA, 1927 ROKU.

CENA NUMERU 20 GROSZY.

NR. 28

Posel Wojewódzki — agentem defenzywy!

Nowy Azef denuncjował przed policją polityczną swoich kolegów klubowych.

za co pobierał sowite wynagrodzenia.

Warszawa, 28 stycznia.

Dzisiejszy „Głos Prawdy” przyniósł rewelacyjną wiadomość o znanym na terenie sejmowym pośle komunizującego klubu N.P.Ch. Sylwestrze Wojewódzkim, który jak się okazuje

uż w czasie piastowania mandatu poselskiego, przez czas dłuższy pełnił funkcje płatnego konfidenta t. zw. „defenzywy”.

Cała ohyda „pracy” p. Wojewódzkiego — pisze „Głos Prawdy” uwydatnia się wówczas dopiero, gdy zestawia się stanowisko zajmowane przezeń w tajemnie oraz na terenie okręgu wyborczego, jego działalności poselskiej z tą rolą, którą dla „defenzywy” odgrywał.

Oto mianowicie, organizator ludu białoruskiego, pod hasłami rewolucji agitujący za wprowadzeniem u nas „dyktatury proletariatu”, przywódca i inspirator bojowych wystąpień sejmowych, zarówno swojego klubu, z białorusinów przeważnie złożonego, jak i klubu białoruskiego, w którym ogromnym cieszył się wpływem, — podjął się właśnie wywiadu na sprawy białoruskie. Podjął się badać wpływu Moskwy w tej dziedzinie i władze rządowe przestrzegać o ich rozwoju.

P. Wojewódzki nie tylko relacjonował o swych z kolegami posłami białoruskimi, rozmowach, nie tylko donosił wszstko, czego się mógł z rozmów ich dowiedzieć nie tylko pisywał obszerne raporty i referaty o stosunkach wśród ludności białoruskiej i w białoruskim klubie poselskim, ale donosił również i personalnie, denuncjował poszczególne osoby z pośród kolegów posłów. O niektórych posłach białoruskich a podobno nawet o niektórych tych, którzy dzisiaj są członkami jego klubu, pos. Wojewódzki relacjonował takie rzeczy i fakty, które w razie udowodnienia ich przed sądem

pociągnęłyby za sobą wyroki długoletniego ciężkiego więzienia.

Robota ta trwała przez czas długi, zaczęła się wkrótce po otrzymaniu przez p. Wojewódzkiego mandatu poselskiego. Udało nam się dowiedzieć, że funkcjonował on jeszcze w tym samym charakterze w końcu r. 1923.

Pobrał p. Wojewódzki w tym czasie poważne sumy dla siebie i mniemanych swoich pomocników. Marką polską pogardzał, brał wyłącznie w „mocnych” walutach.

Sprawozdawca parlamentarny „Expressu” (B) telefonuje:

Posiedzenie sejmku rozpoczęło się dziś o godz. 11-ej rano, a przed porządkiem dziennym poseł Poniatowski z „Wyzwolenia” zapytuje marsz. Rataja, czy zamierza uczynić cośkolwiek wobec niesłychanych rewelacji dzisiejszego „Głosu Prawdy” o pośle Wojewódzkim.

Marszałek Rataj oświadcza, iż zwró-

ci się do rządu w tej sprawie i zwoła natychmiast sąd marszałkowski.

— Gdyby zarzuty „Głosu Prawdy” okazały się prawdziwe — mówi marsz. Rataj — mielibyśmy do czynienia z czynem wprost ohydny.

W tej chwili prosi o głos wicepremier profesor Bartel. Wstępuje na trybunę i mówi:

— Również, jak pan marszałek byłem uderzony rewelacjami „Głosu Prawdy”.

Już od godziny 8-ej rano uruchomiłem cały aparat urzędniczy, aby zbadać czy zarzuty są słuszne. Już ten materiał jaki mi przedstawiono do tej chwili stawia rewelacje „Głosu Prawdy” na płaszczyźnie zupełnej prawdy.

Głosy w całej izbie: Hańba!

Wśród niezwyklego podniecenia w sejmie oświadcza premier Bartel, iż wszystkie materiały o działalności politycznej — wywiadowczej rzekomego komunisty posła Wojewódzkiego prześle sejmowi jeszcze w dniu dzisiejszym.

Amerykański Rasputin w Polsce.

Dotychczas ma już 12 dzieci, każde z innej matki.

Lwów, 28 stycznia.

Do wsi Nowosiółki pod Lwowem wrócił w roku 1924 Stefan Palij. Zajął się szykiem, jako amerykanin, a przywoził z sobą

12 tysięcy dolarów.

Część tej sumy ułożył w rozmaitych przedsiębiorstwach rolniczych, a resztę przeznaczył na hulanki.

Dumna postawa repatrianta, światło we manieri, a zwłaszcza wypchany pugilares, — sprawiły, że stał się przedmiotem uniesień i szalów miejscowych panien, wdów, nawet mężatek.

Palij romansował zawzięcie, żenił się jednak nie chciał, mimo nalegań miejscowego proboszcza.

Nie pomogły gromy z ambony, ani iży uwiedzionych niewiast.

Czas szybko upływał, a ilość ofiar wiejskiego donżuana wzrastała jeszcze szybciej. W czerwcu 1926 roku obliczono, że Palij ma już we wsi okrągły tuzin nieślubnych dzieci.

Sytuacja stawała się naprężona.

Wreszcie bomba pękła. Do sądu

lwowskiego wpłynęła skarga młodej dziewczyny, która za sprawą Palija doznała się oćreczki i chciała na tem po przestać.

Jednak bałamut ani myślał o zerwaniu więzów przyjaźni.

— Ty musisz dla мене bytu jako zinka — mawiał.

Skarga dziewczyny stała się hasłem do ogólnego buntu. Uwiedzione niewiasty

urządziły wiec

pod gołem niebem. Jednogłośnie zdecydowały, że Palij powinien opuścić ich wioskę i to w jak najkrótszym czasie.

Ponieważ wzdragał się, urządziły na pad na mieszkanie,

wyprowadziły go z domu

i siłą zmusiły do wyjazdu.

W ubiegłą środę wiejski Rasputin stanął przed sądem. W roli świadków występowały matki jego dwanaściorga dzieci.

Sąd dopatrzył się gwałtu w postępowaniu Palija i skazał go na sześć miesięcy więzienia.

Po rynn timer na dach domu.

Tragiczna wyprawa chłopca do ptasich gniazd.

Łódź, 28 stycznia.

Straszny wypadek wydarzył się wczoraj w domu przy ul. Polnej 2.

12-letni Michałek Popielak, syn jednego z lokatorów tej kamienicy, od dawna już marzył o dostaniu się do gniazd wróbbli, znajdujących się przy rynn timer pod dachem dwupiętrowego domu.

Wczoraj popołudniu, korzystając z nieobecności rodziców postanowił za wszelką cenę obejrzeć gniazda i w tym celu począł się wspinać po rynn timer.

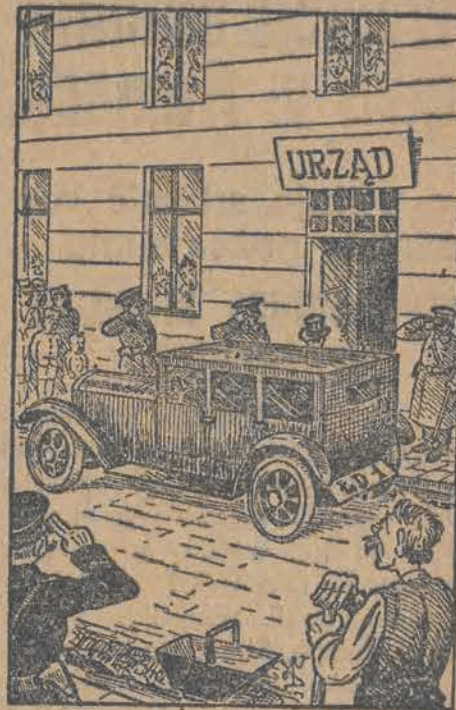
Znalazł się na wysokości drugiego piętra, chłopiec stracił punkt oparcia i ześlizgnął się po rynn timer na bruk uliczny.

Skutki upadku były straszne.

Nim zdołano udzielić mu pierwszej pomocy, chłopiec był już nieprzytomny i zdradzał słabe oznaki życia.

Przybyli na miejsce wypadku lekarz pogotowia kasy chorych skonstatował zgon nieszczęśliwego chłopca wskutek wstrząsu mózgu.

Jakże mile są widziane
Wizytacje niespożądane.

OTO W POLSCE DZIŚ NASTAŁA
NA INSPEKCJE MODA:
WSŁAD MINISTRA - GENERALA
POSZEDŁ WOJEWODA.

NIECHŻE WIECEJ TYCH LUSTRACJI
ODBYWA SIĘ WSZEDZIE.
— CHOCIAŻ GORZEJ BIUROKRACJI,
LE CZ NAM LEPIEJ BĘDZIE!

W. D.

Nowa rewolucja w Grecji.

Rada ministerjalna obraduje dniem i nocą.

Ateny, 28 stycznia.

Sytuacja w Grecji znów jest bardzo poważna. Grupa oficerów zorganizowała nową rewolucję wojskową. Rada ministerjalna obraduje dniem i nocą.

Na dzisiejszym posiedzeniu rada uchwaliła cały szereg energicznych zarządzeń zapobiegawczych.

Część armii została przegrupowana przez przydzielenie do innych garnizonów, aby w ten sposób uniemożliwić wybuch powstania.

Krwawy bieg szalonego muzykanta — samobójcy po ulicach Zakopanego.

Zakopane 28 stycznia

Przy ulicy Kościelickiej zatrzymano zakrwawionego mężczyznę.

Stwierdzono, iż był to muzykant tułtejszej straży ogniowej Gogulski, który upiwszy się, w napadzie szału przeciął sobie kilka arterji i przebył około półtora kilometra silnie krwawiąc.

Stan jego wskutek upływu krwi jest beznadziejny.

W Strasburgu usiłowano wysadzić w powietrze koszary.

Berlin, 28 stycznia

Z Strassburga donoszą, iż ubiegłej nocy usiłowano wysadzić w powietrze cały kompleks koszar, w których znajdowało się blisko 2 tysiące żołnierzy.

Grypa szaleje w Niemczech.

Berlin, 28 stycznia.

Grypa w Monachium wzrasta w zaskakujący sposób. W ostatnich dniach notowano przeciętnie codziennie około 350 zachorowań. Od dnia 11 stycznia zmarło na grypę 15 osób, 14 szkół z powodu epidemii zamknięto.

Zderzenie 4 parowozów.

Katowice, 27 stycznia.

Wczoraj rano wydarzyła się znów katastrofa kolejowa. Tym razem na nowo wybudowanej linii Kalety — Podzamcze.

Oto niedaleko stacji Kuleja o godz. 6 min. 23 pociąg towarowy ciągniony przez dwa parowozy, zderzył się z dwiema lokomotywami, pędzącymi luźno w przeciwnym kierunku.

Skutki zderzenia były fatalne. Wszystkie 4 parowozy wykołczyły się i runęły na tory, zatarasowując je całkowicie. Oprócz tego wykołczyło się 28 wagonów pociągu towarowego.

Wszystkie parowozy są uszkodzone. 14 wagonów towarowych uległo rozbiciu. Na szczęście katastrofa nie pociągnęła za sobą więcej ofiar w ludziach i jest tylko jeden ranny — kierownik pociągu towarowego.

Wskutek zatarasowania torów przez rozbity tabor ruch na tej linii został wstrzymany.

Rewolucja automobilowa w Atenach.

Rząd usiłuje stłumić rozszalały pożar buntu przy pomocy sikawek strażackich.

Ateny, w styczniu.

Ateny, po latach wojny w amerykańskim tempie rozwijające się miasto, stały się widowiskiem niezwykłego strejku. Wszyscy bowiem szoferzy prywatnych aut, autobusów taksówek i aut ciężarowych zastrejkowali. Wszystkie garaże zostały zamknięte. Strejk ten jest protestem przeciwko konwencji, która w przyszłym tygodniu miała być podpisana przez grecki rząd z towarzystwem angielskim „Power and Traction”. Planowana umowa jest ciężką krzywdą dla rodzimych przedsiębiorstw automobilowych. Towarzystwo angielskie ma otrzymać monopol na produkcję aut w Atenach. Wprawdzie przewidziany jest w umowie punkt, że dotychczas istniejące przedsiębiorstwa automobilowe mogą nadal istnieć, w praktyce jednak zastrzeżenie to jest pozbawione znaczenia. Umowa brzmi bowiem tak, że wszystkie angielskie automobile nie będą płaciły żadnego podatku, podczas gdy greckie wyroby będą, tak jak dotychczas, płaciły 30 procent. 16 stycznia odbył się wiec, na którym właściciele aut i szoferzy gorąco protestowali przeciwko zamierzonom rządowi. Po skończeniu wiecu, uformowała się demonstracja i ruszyła przed gmach ministerstwa skarbu. Tam spotkały demonstrantów, często używane w tym kraju, sikawki strażackie.

Ale tym razem zapal demonstrantów był większy, niż obawa przed wodą. Szoferzy natarli na pompę, która wpadła w ich ręce. Teraz „wrogowie” zwrócili ją przeciwko „stronnikom rządu”. Ale wtedy na pomoc zagrożonym przybył oddział żandarmerji, którzy dali salwę w powietrze.

Demonstranci rozprzeczili się, zebrali się jednak na nowo przed parlamentem. Delegacja wręczyła prezydentowi pismo, które miało być przeczytane na posiedzeniu rządu. Gdy delegacja chciała następnie udać się do ministra komunikacji, doszło tym razem do poważniejszych starć.

Straż parlamentarna dała ślepa salwę, która wywołała panikę wśród przechodniów. W dzikim strachu wiele osób między innymi kobiety i dzieci, rzuciło się na ziemię, raniąc się dotkliwie. Wiele osób aresztowano.

Powyższe zajścia zostały mocno prześadzone, tak że opowiadano nawet o zabitych. Wieczorem komitet strejkowy ogłosił, że dopiero wtedy zaprzestanie akcji gdy umowa między rządem i angielskim towarzystwem zostanie anulowana. Dalej strejkujący ogłosili, że poczynili już przygotowania do panhelńskiego strajku automobilowego. Ażeby poprzeć ich żądania, pracownicy kolei elektrycznych przyrzekli im pomoc i od przyszłego tygodnia mają porzucić pracę.

Ten zatarg pracowników automobilowych z rządem wskazuje, jak liczne rewolucje i rewolucyjki, powstania i zmiany rządu wpłynęły na psychikę greckiego społeczeństwa. Była iskra, a ogień gotów jest ogarnąć całą Grecję.

Dżuma w Chinach.

Moskwa, 27 stycznia.

W gubernji Harbińskiej wybuchła dżuma. Do tej pory zanotowano 30 wypadków śmierci.

W San Diego w Kalifornji leży 30 000 bal bawełny, które oczekują na transport do Europy, gdzie właściciele spodziewają się łatwiej sprzedać towar, aniżeli na miejscu.

Markietanka cesarza Maksymiljana została odznaczona przez prezydenta republiki francuskiej krzyżem legji honorowej.

Z okazji śmierci nieszczęśliwej cesarzowej Karoliny, wdowy po cesarzu Maksymilianie, pisma zagraniczne umieszczają, cały szereg wspomnień, związanych z osobami tych władców. Jeden z dziennikarzy opisuje spotkanie swe z 84 letnią staruszką, która była niegdyś markietanką cesarza Maksymiljana. Oto jak brzmi to opowiadanie:

„Długo stukałem do ciężkich drzwi przytułku dla ubogich Świętego Marcina w mieście Troyes, póki nie usłyszałem kroczków, idących ku mnie. Drzwi uchyliły się i ukazała się mała staruszka w okularach.

— Czy mogę zobaczyć się z Madam Turache, była markietanką cesarza Maksymiljana?

— To ja nią jestem — odpowiada cieniutki starczy głos. — Proszę, pan pozwoli do mojej izdebki.

Zaczyna się opowiadanie, 84-letnia staruszka ma zadziwiającą pamięć i przypomina sobie na drobniejsze szczegóły kampanii meksykańskiej. Pochodzi ona ze Strassburga, gdzie urodziła się w r. 1842. Ojciec jej był kapralem, a matka markietanką. Od dzieciństwa przywykła się do ruchliwego życia żołnierskiego.

Miała 5 lat, gdy pułk jej ojca opuścił Strassburg; odtąd zaczęła się wędrówka: Metz, Dijon, Paryż. W Paryżu, mając lat 17, poślubiła muzyka wojskowego Turache, stała się markietanką i wraz z mężem wyruszyła w r. 1860 do Rzymu, przydzielona do korpusu włoskiego.

Nosiła ona uniform markietanki: krótką spódniczkę, czerwone spodnie, czar-

ną kamizelkę, mały kapelusik filcowy i paski, skrzyżowane na piersiach.

W Rzymie umiera markietanka jej roczne dziecko. Płacze. Ale gdy w r. 1863 pułk jej wyrusza do Meksyku, jedzie z nim razem. Kantyna jej zostanie umieszczona na grzbiecie muła i jedzie wraz z pułkiem wszędzie. Markietanka towarzyszy jej na ośle.

Pułk wkrocza do Meksyku i wraz z cesarzem Maksymilianem zdobywa Arizabę. Dopiero w r. 1866 wraca do Francji po licznych walkach, podczas których pod gradem kul, przynosiła pomoc rannym i roznosiła im wodę do picia. Sam cesarz Maksymilian wini jej dzielnej małej markietance, którą nieraz zauważył w ośniu bitwy.

W r. 1868 muzyk Turache zostaje przeniesiony do innego pułku do Perpignan. Żona jego obejmuje tam kantynę.

Ale oto wojna 1870 roku wzywa do obozu w Châlons.

Pułk idzie na front. Podczas oblężenia Metz markietanka spotyka Napoleona III, widzi go, jał płacze i słyszy wyrazy, które wymawia: „Ach, jaka szkoda, że nie jesteśmy lepiej uzbrojeni!” Metz kapitułuje. Następuje pięcioletnia niewola w Burg — wreszcie jej cy wracają do Francji.

W r. 1885 muzyk Turache podaje się do dymisji i osada z żoną w Troyes. Tu zakładają sobie oberżę i tu w r. 1887 starzy żołnierze umiera.

Od 14 lat była markietanka jest oddzielną przytułku. I oto teraz doczekała się wojskowego odznaczenia za swe obozowe życie. Prezydent republiki francuskiej odznaczył ją krzyżem legji honorowej.

Gazety na użytek historyków

będą drukowane na specjalnym papierze.

Z dniem 1 stycznia pewna drobna część nakładu „New York Times’a” zaczęła się ukazywać na papierze płóciennym, jako t. zw. „gazeta na wieczność”.

Nowość ta nie jest reklamą. Chodzi w tym wypadku o dobrze rozważony krok, który historycy powitają z radością. W czasie wojny światowej zaczęto w Ameryce w wielu bibliotekach i domach prywatnych zbierać komplety pism. Otóż, kto by je dziś chciał czytać, ten natrafia na duże trudności.

Pismo jest zatarte, zaciemnione, a kilkakrotne przewracanie kartek spowodować poprostu rozsypywanie się gazet w proch. Współczesny drzewny papier gazetowy nie wytrzymuje próby kilkunastu lat i przyszli historycy będą mieli pracę utrudnioną wobec takiego stanu tych „wskazników sekund historii”, jak nazywano pisma codzienne.

Dawniej było inaczej. Dziś jeszcze z łatwością czytać można gazety, jakie wychodziły z początku XIX stulecia, a wiadomo, że stare książki nawet z XV stulecia wyglądają nieczysto tak świeżo, jakby je napisano wczoraj.

Pochodzi to stąd, że używano wtedy papieru lnianego. Dopiero w siódmym dziesiątku ubiegłego stulecia pojawił się papier drzewny, bardzo dogodny wprawdzie do użytku gazetowego na co dzień, ale nie nadający się na dokument historyczny.

Coraz też więcej pism pójdzie prawdopodobnie śladem „New York Times’a”, który po czterdziu próbach doszedł wreszcie do przekonania, że najtrwalszy jest papier, zrobiony z galganów lnianych i bawełnianych. Kilka numerów drukować się będzie dla kompletu redakcyjnego i dla muzeum, na pamiątkę chwili, dla dobra przyszłych pokoleń.

Strajk gejsz.

Osobliwość w swoim rodzaju jest strajk gejsz, który po raz pierwszy wybuchł w zachodnio-japońskim mieście Gifu. W stał tamtejszych herłaciarniach porzuciło służbę 500 gejsz. — Na zdjęciu naszym widzimy piękności ze stercy gejsz japońskich.

„Artystom nie wolno cierpieć nędzy”.

Wspaniały gest Mussoliniego.

Znakomity rzeźbiarz włoski Vincenzo Gemito, twórca wielu cennych dzieł sztuki znalazł się w bardzo przykrym położeniu materialnym.

Zasłużony artysta cierpiał nędzę.

Dowiedział się o tem Mussolini i polecił wypłacić rzeźbiarzowi z kasy państwa 100 tysięcy lirów.

W własnoręcznym liście do ministra finansów napisał Mussolini:

— Artystom nie wolno cierpieć nędzy, każda chwila ich pracy jest tak cenna dla narodu, że nie mogą jej marnować na walkę z biedą.

Wspaniały dar i list dyktatora wywołały w opinii publicznej entuzjazm.

— Polecam ci tę właśnie ramę z dwoma ninfami po obu stronach. Figury te zapobiegają omyłce, tak że obraz twój nie zostanie powieszony odwrotnie...

Wędrowiec: Dopiero dziś kupilem parasol i już pada deszcz...

Wybory za pasem!

Oto powód uchwalenia przez Radę Miejską gratyfikacji robotników i pracowników miejskich.

Z robotnikami można się nie liczyć, ale z wyborcami trzeba.

Lódź, 28 stycznia.

W dniu wczorajszym znów obradowało plenum rady miejskiej. Nic dziwnego zresztą Termin prelekcyjny bowiem, ustanowiony przez władzę nadzorczą dla uchwalenia budżetu zbliża się szybkimi krokami.

W pocie czoła więc, nie szczędząc czasu i zdrowia, obradować będzie rada miejska, pokutując za grzechy magistratu, który nie przygotował na czas pre-

liminarza budżetowego na rok administracyjny 1927-28.

Tembardziej, że zdarzają się niespodzianki, które stale debatę generalną nad budżetem odraczają.

Taką niespodzianką było wczoraj wypłynięcie sprawy gratyfikacji dla robotników sezonowych.

Czuć już przedsmak przyszłych wyborów. Prezydenci i radni, którzy dufni w siebie, odrzucali stale i zawsze wszelkie wnioski, zmierzające do poprawienia bytu robotników miejskich, zmieniły nagle front.

Trudno. Z robotnikami można się nie liczyć, ale z wyborcami trzeba.

Tem daje się wytłumaczyć nagle pochopność ze strony N.P.R. do wysunięcia wniosku o podwyższenie gratyfikacji dla robotników sezonowych, wniosku, który emperowcy w ubiegłym roku obalili.

Temu również przypisać należy płomienną mowę p. prez. Cynarskiego, który dotychczas stale występował przeciwko gratyfikacji dla pracowników, a wczoraj nagle ulitował się nad ich dołą.

Trudno. Wybory za pasem. Trzeba pozyskać sobie serca, wyborców, a przedewszystkiem ich głosy.

I jak było do przewidzenia poprzednia uchwała rady miejskiej została zmieniona.

Naprawiono krzywdę wyrządzoną pracownikom miejskim i robotnikom sezonowym, przyznając im gratyfikację w stosunku do przepracowanego czasu.

Tak szczerze i drobiazgowo załatwiano powyższą sprawę, że na dyskusję budżetową już czasu nie było.

Zwolna więc sala zaczęła pustoszeć wypełniał się za to bufet, gdzie panowie radni raczyli się gratisową herbatką, poczem cichaczem, po angielsku, wymykał się do domu.

Pozostało na sali zaledwie kilku radnych z prawicy i wszyscy radni z lewicy, którzy nie chcieli opuścić sali obrad, obawiając się, by im prawica nie zgłotowała jakiejś niespodzianki budżetowej.

Expose p. prezydenta Cynarskiego, było chyba jedynym w swoim rodzaju. Wygłosił on, a właściwie wyczytał z leżących przed nim rękopisów, wielką mowę, której jednak nikt na sali, nie wyłączaając stenotypistek nie słyszał i nie słuchał.

Radni na sali zajęci byli rozmową o sprawach prywatnych. Z ulgą też przyjęto wniosek r. Rapalskiego, by posiedzenie przerwać.

Rozpoczęła się więc „pogawędka” na temat następnego terminu plenarnego posiedzenia. Prezes Fichną proponował wtorek i czwartek.

Nie zgodzono się jednak na to, za względu na maskaradę strażacką, która się ma odbyć we wtorek, a na której prawie wszyscy chcą być obecni.

Zdecydowano się więc w końcu na jedno posiedzenie w czwartek, z tym jednak warunkiem, że trwać ono będzie od 8 wieczór do 2-iej w nocy. Sum.

„an a h samobó” czy 18-letniej robotnicy.

Lódź, 28 stycznia.

Dozorca domu przy ulicy Pełudnowej 40, usłyszawszy wieczorem wołania o pomoc, rozlegające się w białym, wybiegł z swego mieszkania, by zobaczyć, co się stało.

W przedsionku ujrzał młodą dziewczynę, leżącą na ziemi, która cichym głosem prosiła o pomoc.

Przybyły lekarz skonstatował, że otrucie esencją octową, przepłukał jej żołądek, po czym odwiózł ją do szpitala św. Józefa.

Była to 18-letnia robotnica fabryczna Stanisława Rydlewska, zamieszkała przy ulicy Waryńskiego 14.

Denatka odmawia wszelkich zeznań, dotyczących się powodów rozpaczliwego kroku.

„Kocham żonę i dlatego daję jej rozwód”...

— rzekł utalentowany muzyk, lecz niezaradny małżonek, w sądzie rabinackim.

Cicha tragedia kobiety, która pokochała pijaka i hulakę.

Lódź, 28 stycznia.

Jedną z tych wielu szarych, codziennych tragedii, które czytelnik spotyka w każdym niemal domu na facytce lub w piwnicy.

Tragedja, zakończona o tyle szczęśliwie, że epilogiem jest nie jest samobójstwo ani śmierć naturalna, lecz rozwód — tak często spotykany objaw w obecnym życiu społecznym.

Nazywał się Liwa R. i grał na skrzypcach. Posiadał wielkie zamiłowanie do muzyki i to może było jedyną jego zaletą. Poza tem upodobania pana R. oscylowały między alkoholem a kobietą. Pili wódkę i zalecał się do kobiet.

Młody, przystojny, utalentowany muzyk cieszył się wśród kobiet wielkim powodzeniem.

Ulubionym jego kompozytorem był Czajkowski. Najchętniej grywał jego kompozycje. A grał je tak pięknie, że kobiety zapominały o jego charakterze i niesympatycznych skłonnościach, zapomniały o tem że jest pijakiem i donżuanem i patrzyły nań oczyma pełnemi uwielbienia i miłości.

Aż dnia pewnego jedna z nich wpadła w jego sidła.

Pokochała go na zabój. Gotowa była wybaczyć mu wszystkie grzechy za jeden koncert Czajkowskiego.

Zupełnie tak samo, jak w owej smęt-

nej piosence Wertyńskiego o koncercie Sarasaty.

Wkrótce odbył się ich ślub.

Muzyka — to piękna rzecz, daje człowiekowi bardzo wiele duchowego zadowolenia, ale... żyć z niej, niestety, nie można, jak z każdej zresztą sztuki.

Dlatego pani R. założyła sobie małe sklepik przy ulicy Targowej i starała się z męża swego zrobić prawdziwego kupca.

Ale czy muzyk, wielbiciel Czajkowskiego, może handlować pieprzem i herbata?

Pani R. sama nie mogła sobie dać rady. Mąż jej nie pomagał. Trwonął nadal ciężko przez nią zarobiony grosz flirtował na wszystkie strony, zaniedbywał żonę i sklep, słowem — miłość, dawna, gorąca miłość pod wpływem wkradającej się nędzy prysła jak bańka mydlana.

A potem przyszły prawdziwe rozkosze małżeńskie — kłótnie, spory, wzajemne pretensje i nawet bójkę.

Gdy nalegania i prośby nie pomaga-

ły, żona wypędziła pana R. z domu i wszczęła starania o rozwód.

Zwróciła się więc do rabinatu, lecz R. o rozwódzie nie chciał nawet słyszeć.

Nie można go było nawet siłą ściągnąć do rabinatu. Wymykał się poprostu z rąk posłanników i odkładał sprawę z dnia na dzień.

Dopiero za trzecim razem udało się go ściągnąć.

Rabin starał mu się wytłumaczyć. Przemówił mu do sumienia. Pan R. był wzruszony. Pod wpływem przemówienia rabina zgodził się wreszcie na udzielenie rozwodu.

A gdy formalności rozwodowe zostały załatwione pan R. rzekł ze łzami w oczach:

— Kocham moją żonę, dlatego daję jej rozwód... Poco ma się męczyć ze mną przez całe życie?...

Słowem — jedna z tych szarych, codziennych tragedii łódzkich, które czytelnik spotyka w każdym niemal domu na każdej ulicy...

— Few —

Kierownik spółki rolniczej po raz trzeci wykupuje te same weksle.

Z wiu kombinacji i protestów rejentalnych wylania się sensacyjna afeta.

Warszawa, 28 stycznia.

Józef Trubaczek (Nowy Świat 33) człowiek bez określonego fachu, manipulując w dowieczny sposób cudziemi wekslami, zrujnował uczciwą spółkę rolniczą.

Dzięki inicjatywie senatora Błażeja Krzywkowskiego, powstała w Ciechanowie „Spółka Handlowo-Rolnicza”, na której czele stanął zamożny wościanin Jan Suwński.

Przed pół rokiem do kancelarii spółki zgłosił się Trubaczek i przedstawiając się za pełnomocnika jednej z kopalń sosnowieckich, zaproponował stałą dostawę węgla na dogodnych warunkach.

Transakcja doszła do skutku. Wkrótce węgiel został dostarczony. Suwński zapłacił wekslami na sumę 9 tysięcy złotych, które za pośrednictwem banku przekazał do Sosnowca.

Na dwa tygodnie przed terminem wykupu weksli, Trubaczek znów zawitał do kancelarii spółki.

— Poco pan ma mieć kłopot — rzekł do Suwńskiego — niech mi pan da gotówkę — jażę właśnie do zarządu kopalni, to weksle wykupię!

Propozycja była niezwykła, jak na stosunki handlowe. Jednak kierownik spółki zaufał Trubaczekowi, ponieważ zdążył zauważyć, że ten, sadając do pociągu, żona się i nabrzoła od dawna pacierz. Dał mu więc 9 tysięcy złotych gotówką.

Po pewnym czasie posypały się protesty rejentalne. Ani jeden weksel nie był wykupiony!

Przerażenie ogarnęło Suwńskiego. Natychmiast wyjechał do Warszawy, by odszukać Trubaczka. Został go w pięciopokojowym, elegancko umeblowanym mieszkaniu.

„Przedstawiciel kopalni” znakomicie odegrał rolę skruszonego grzesznika. — Skończyło się na tem, że główny właściciel wykupił zaproponowane weksle... wręczył je Trubaczekowi! Jak to się stało, na co liczył Suwński — narazie niewiadomo. Dość że weksle znalazły się w portfelu warszawiaka.

Teraz sprawa weszła na nowe tory. Trubaczek puścił weksle w obieg ponownie.

Ponieważ sam nie mógł już korzystać z kredytu (bowiem ma ustaloną reputację), urządził się w sprytny sposób. W kilku firmach porobił zakupy płacąc — trzecią część należności weksłami. Spółki Rolniczo-Handlowej, a resztę własnymi weksłami, z żyrem pewnego jęgościśca podającego się za spółnika firmy „Grólach”.

A więc Suwński po raz trzeci wykupił sumę 9 tysięcy złotych.

Doskonale prosperująca spółka właścicielska jest zachwiana a jej kierownik będzie musiał prowadzić nie sprzedając swą ziemię i pójść w świat z torbami.

Jaka jest treść wczorajszego raportu kryminalnych.

Lódź, 28 stycznia.

Ubiegłej nocy dokonano włamania do mieszkania Chławi Banachia, przy ul. Pomorskiej 6. Łupem złodziei padło futro, bielizna i biżuteria ogólnej wartości 2000 złotych.

Z budki węglowej Aleksandra Koramisa przy ulicy Przedzalnianej 82 skradziono rozmaite rzeczy wartości 400 zł. Z podwórza domu przy ulicy Piotrkowskiej 190 skradziono skrzynię przedzdy wartości 1000 złotych, będącą własnością Izaaka Przybyszewicza.

Basi Najmanowej, zamieszkałej przy ulicy Zachodniej 42 skradziono 100 złotych gotówka.

Z przedpokoju mieszkania Izidora Pantela (Piotrkowska 152) skradziono futro wartości 500 złotych.

Do mieszkania Sury Orenbuch przy ulicy Piotrkowskiej 66 dostali się wczoraj w nocy złodzieje, którzy otworzyli drzwi wejściowe przy pomocy podrobionych kluczy. Łupem włamywaczy padła garderoba wartości kilkuset złotych.

Z mieszkania Heleny Lubockiej przy ulicy Żeromskiego 74 skradziono rozmaite przedmioty wartości 405 złotych.

NA BALUTACH.

Przechodzień (przytrzymując pijanego): Panie, gdzie pan mieszka?...
 Pijak: Ja?... Ja?... Na... Bantowej...
 Przechodzień: Na Bantowej?... A gdzie to jest?...
 Pijak: Gdzie?... W Krakowie...

Miodowe miesiące.

W życiu człowieka bywają różne okresy. Smutne, bardzo smutne i najsmutniejsze. Lecz najdziwniejsze przeżycia dzieją się w okresie t. zw. miodowych miesięcy.

Ci, którzy okres ten mają przed sobą, mówią o nim z wielkim entuzjazmem tęsknią doń jak do największej wygranej na loterii, ci zaś, którzy już okres ten przeżyli — milczą.

I nikt się nie dowie nigdy prawdy o miodowych miesiącach, chyba że sam postara się o to, aby eksperyment ten wykonać na własnej skórze — ale tak się poświęcać też przecież nie warto...

Miodowe miesiące pozostaną więc nazawsze dla nas największą tajemnicą...

Mój przyjaciel Maksio ożenił się.

Nazajutrz po nocy poślubnej nie mogłem pohamować swej ciekawości i natychmiast pobiegłem do niego po wyczerpujące informacje.

Maksio był rozpromieniony:

— Powiadam ci... — mówił szeptem uśmiechając się dyskretnie — życzę ci szczęścia, żebyś miał taką noc w życiu... Ale oczywiście nie z moją żoną! — dodał pośpiesznie — Słuchaj, to było coś niezwykłego, doprawdy, tego nie można wypowiedzieć... Jestem poprostu oszołomiony!...

— Szczegóły!... Szczegóły!... — nalegałem.

— Słuchaj — jak ona całuje, jak ona subtelnie całuje!... A gdybyś wiedział co za ciało!... Marmur, alabaster, kreda śnieżna!... A jej uściski, jej śmiech namietny, jej przymglone oczy, powiadam ci — wszystkiego nie można wypowiedzieć... Ach, ta noc, ta noc pełna upojenia, czaru, szalu!... Takiej kobiety nie znajdziesz na całym świecie!... Jestem najszczęśliwszym człowiekiem pod słońcem!... Cóż warto jest życie ludzkie bez miodowych miesięcy?!

Był wzruszony. Miał łzy w oczach. To były łzy szczęścia. —

Po sześciu tygodniach spotkałem go znowu.

— No, Maksio?... — zapytałem, płonąc ciekawością — Jak ci przechodzą miodowe miesiące?...

Spojrzał na mnie gniewnym wzrokiem i odparł chłodno:

— Czem się różnią miodowe miesiące od innych miesięcy?... Tobie się zdaje, że to coś nadzwyczajnego!... Phi... Wielka rzecz!... Wyobraź sobie — już wczoraj żona prosiła ode mnie pieniądze!...

A więc, szanowne panie, skoro chcecie, aby miodowe miesiące ciągnęły się bez końca, nie zadajcie nigdy od męża pieniędzy!...

Ku - ku.

113 osób przejechał tramwaj w ciągu roku 1926-go na ulicach Łodzi.

Specjalna komisja ma zbadać przyczyny tak wielkiej ilości wypadków tramwajowych.

Łódź, 28 stycznia.

Godzina dwunasta w południe. Na Placu Wolności wielki ruch. Auta, dorożki, wozy, tramwaje. Na rogu policjant reguluje ruch uliczny odpowiednimi gestami. Przechodnie oglądają się trwożnie na wszystkie strony.

— Auto, stać! — krzyczy policjant. Auto zatrzymuje się. Szofer zostaje pociągnięty do odpowiedzialności za nadmierną szybkość jazdy.

W tej samej chwili rozpędzony tram-

waj przejeżdża na skrócie w ulicę Poinarską dziesięcioletnią dziewczynkę.

Lekarz pogotowia stwierdza zgon.

Rozmawiałem na ten temat z maszynistą tramwajowym.

— Panie — powiedziałam — przecież dzieją się okropne rzeczy! Niema dnia bez wypadku tramwajowego! Według statystyki, przedstawionej przez dyrekcję tramwajów w roku 1926-ym było 80 wypadków z ludźmi. Ogólna ilość po-

szkodowanych w tym okresie wraz z wypadkami śmiertelnymi stanowiła 113 osób! Według cyfrowych danych wydziału statystycznego magistratu m. Łodzi na podstawie ksiąg pogotowia ratunkowego wzrost wypadków stanowił 45 procent więcej w stosunku do roku 1911-go, zaś przeszło 100 procent w stosunku do roku 1921-go! Co będzie dalej?

Maszynista uśmiechnął się i odrzekł:

— Pan swoje, a ja swoje... Czy to moja wina, że kazał mi zwiększyć szybkość jazdy? Czy to moja wina, że zmniejszono cały szereg przystanków tramwajowych na krzyżujących się ulicach? Czy to moja wreszcie wina, że zmniejszono czas postoju wypożyczkowego na stacjach krańcowych? Na niektórych liniach tramwajowych czas jazdy został skrócony o kilkanaście minut! A spróbuj pan jechać wolniej! Zapłacisz karę! I do kogo pan ma pretensje?... Do nas — maszynistów?...

Obserwujemy ostatnio bardzo ciekawe zjawisko.

Przechodzień, który źle przejdzie przez ulicę, wskoczy do tramwaju lub zatrzyma się na chodniku — płaci karę.

Szofer, który jedzie nazbyt szybko, zostaje pociągnięty do odpowiedzialności. Tak samo dorożkarz i furman.

Prawo o ruchu ulicznym rozciąga się na wszystkich, nie dotyczy tylko tramwajów.

Tramwaj może pędzić na lew i na szyć, wolno mu przejeżdżać ludzi, przepisy o ruchu ulicznym nic go nie obchodzą.

Prawda, że dziwne zjawisko na bruku łódzkim?...

Czemu się to dzieje — niewiadomo. Ale że powinno być inaczej — to rzecz pewna.

Dlatego należałoby coś zrobić w kierunku naprawienia błędów.

Przedewszystkiem trzeba definitywnie ustalić kto jest winien: przechodzień, maszynista, czy dyrekcja?

Do rady miejskiej wpłynął już podobno odpowiedni wniosek w tej sprawie.

Ma być nawet wybrana komisja, celem ustalenia przyczyny tak wielkiej ilości wypadków tramwajowych.

Z niecierpliwością czekamy na wyniki prac tej komisji, która oby najprędzej została już wybrana. — ab —

— Zawsze mi pani mówiła, że mam zniewieściały wygląd. Wobec tego zapuściłem sobie brodę...
 — I teraz wygląda pan, jak kobieta z brodą...

Awantura w gimnazjum żeńskim.

Z sali balowej wyniesiono na rękach rozfikanego obywatela.

Warszawa, 26 stycznia

W popularnym gimnazjum żeńskim p. Antoniny Walińskiejskiej odbywała się zabawa taneczna.

Było już po północy, zarumienione dziewczęta hasały po wspaniale wyfrotowanej posadzce, gdy nagle rozległo się gwałtowne kołatanie. Ktoś walił z całej siły we drzwi frontowe.

Po chwili na salę balową wkroczył mężczyzna w czapce na bakier. Minę miał wesołą, a nogi niezwykle giętkie we wszystkich stawach.

Orkiestra zagrała właśnie staropolskiego mazura. Dziwny gość tupnął sobie parę razy, zawołał „Hopsasa!” i wyciągnął ramiona do jednej z uczennic. Na sali powstał zamęt. Pensjonarki rzuciły się do ucieczki, szukając ocalenia pod skrzydłami matek, ciótek i nauczycielek.

A tymczasem pijany obywatel, nie

zrażając się tak chłodnym przyjęciem, brykał sobie solo, wybijał holupce i polował na uroczę tancerki.

Perswazje i prośby przełożonej nie skutkowały, wobec czego obecny na balu major armii francuskiej, p. Ziolkiewicz, postanowił usunąć go siłą. Do apełu stanęło kilku młodzieńców.

Pijanego gościa wyniesiono na rękach do sieni. Wierząc nogami i potężnym basem wyrażał swe niezadowolenie.

Krzyki obudziły dozorcę. Przyleciał też policjant.

Smirus, zabrany do komisariatu, długo pomstował na zepsucie mu zabawy, wreszcie zasnął. Po wytrzeźwieniu oświadczył, że nic nie pamięta.

Był to p. Zygmunt Kwiatkowski, człowiek z nienaganną przeszłością, zamieszkały w domu sąsiadującym z pensją p. Walińskiejskiej.

Niedoszły nauczyciel—zbrodniarz.

5 lat ciężkiego więzienia za usiłowanie zabójstwa profesora seminarjum.

Seminarjum nauczycielskie w Wy-myślinie w pow. lipnowskim było w r. ub. widowiskiem wstrętnej zbrodni.

Wychowaniec ostatniego kursu tego seminarjum 20-letni Roman Bartoszewicz trzymał strzałami z rewolweru zranił wykładowcę języka polskiego, Józefa Zarembe.

Przyczyną targnięcia się na życie profesora były niedostateczne postępy Bartoszewicza w nauce języka polskiego.

Mimo złych stopni w ciągu całego roku, Bartoszewicz zaczął nalegać na prof. Zarembe, aby mu postawił stopień dostateczny.

Profesor, nie mogąc tego uczynić, zaproponował seminarzyście zdawanie egzaminu przed komisją, na co Bartoszewicz odpowiedział listem, w którym zagroził swemu nauczycielowi zemstą.

Nie chcąc i nie mogąc ulegać presji,

prof. Zarembe postawił uczniowi stopień, na jaki w ciągu roku zasłużył.

Bartoszewicz dowiedziawszy się o tem, skorzystał z chwili, gdy prof. Zarembe odwrócił się tyłem, wymierzył doń rewolwer i dwoma kulami przestrzelił mu płuca.

Rany, na szczęście, nie były śmiertelne.

Stawiony przed sądem okręgowym Bartoszewicz, skazany został na 2 lata więzienia za usiłowanie zabójstwa pod wpływem wzburzenia.

Urząd prokuratorski zaapelował, dowodząc, że tego rodzaju niski wymiar kary jest demoralizujący.

Sąd apelacyjny w Warszawie przychylił się całkowicie do skargi apelacyjnej i, uchylając uprzedni wyrok, skazał młodocianego zbrodniarza na 5 lat ciężkiego więzienia za zwykłe zabójstwo (art. 453 k. k.)

Duchy piszą książki.

Pod dyktandem duchów napisał marynarz angielski książkę w nieznanym sobie języku.

W tych dniach ukazała się w Londynie niezwykła książka p. t. „Głos Ozirisa” z przedmową znakomitego lekarza angielskiego dr. Milesa.

Autorem tego dzieła jest pewien młody oficer marynarki, który napisał grubym tom pod „dyktandem duchów” w czasie spirytystycznych seansów.

„Głos Ozirisa” pisany jest częściowo po angielsku, częściowo zaś w staro-arabskim dialekcie i zawiera rewelacje dotyczące kultu religijnego starożytnych Egipcjan.

Dr. Miles stwierdza, iż autor książki nie znał nigdy języka arabskiego, a o kulturze egipskiej nie miał wielkiego pojęcia.

Książka zaś jego zawiera wiele wiadomości, znanych tylko specjalistom archeologom i historykom.

Wojowniczy bal polityków.

19-stu ciężko rannych, 34-ch lżej.

Poranionych wyniesiono z sali balowej.

W ubiegłą niedzielę monachijski klub nacjonalistów „Potria“ urządził wspólny bal reprezentacyjny, na który zjawili się około 500 osób.

Młodsze towarzystwo tańczyło, starsze panie plotkowały, a matadorzy pili i politykowali.

Przy trzecim tuzinie bomb pewien zaproszony członek liberalnej partii odezwał się bardzo nieparlamentarnie o znakomitym polityku nacjonalistycznym.

Za swą opinię dostał kufem piwa w głowę i to tak nieszcześnie, iż stracił przytomność.

Pokrzywdzonego wzięli w obronę przyjaciele.

Sala balowa zamieniła się w plac boju.

Stoczono zażartą batalię na krzesła, kanapy, kije i kufle. Muzykantom porozbijano instrumenty, b o ten i ów łapał za skrzypce, saksofon lub bas, aby nie iść na wroga z gołymi pięściami.

Damy stanęły do szeregów, walcząc równie zaciekle jak mężczyźni.

Spór o przekonania polityczne zakończył się dość krwawo. Z sali wyniesiono 19 osób ciężko rannych, 34 odniosło lżejsze poranienia, guzów na ciele i rozbitych nosów nie licząc.

„Zabawa udała się świetnie.“

— A więc nie daje pan żadnego posagu swej córce!? Nasuwa mi się wobec tego szereg wątpliwości...

— Dziwi mnie to bardzo, wszak przed chwilą powiedział pan sam, że moja córka jest prawdziwym skarbem...

Skazani na pożarcie przez muchy.

Najstraszniejsze tortury człowieka.

Władze holenderskie walczą w swych indyjskich koloniach z niezwyklej okrucieństwa, którego ofiarą padają niewinne kobiety i dzieci.

Prosimy posłuchać.

Przed kilkunastu dniami żandarm holenderski usłyszał wydobywające się z lasu jęki ludzkie.

Podążył na to miejsce i ujrzał straszliwy obraz:

Do pnia drzewa przywiązana była stara hinduska wraz z sześciolatnim chłopakiem.

Ciała nieszczęśliwców pokryte były ranami. Skazańców obsadziły roje much i wszelkiego robactwa.

Żandarm odciął sznury i polecił odwieźć kobietę wraz z dzieckiem do szpitala.

Podczas badania stara hinduska zeznała, iż naczelnik plemienia skazał ją śmierć z powodu fałszywego oskarżenia o czarodziejstwo.

Ponieważ mały wnuczek próbował

uwolnić babkę z więzów i został schwytany na rozplatywaniu sznurów, przeto zasądzono do również na karę śmierci.

Pożarcie przez muchy jest jedną z najstraszliwszych kar, jaką wymyślić może okrucieństwo ludzkie.

Męka ciągnie się nieraz przez kilkanaście dni, a gdy ofiara mdleje z głodu, odżywiają ją i poją, aby nie umarła z wycieńczenia.

Krety giną!

Bezlitosna moda grozi szkodami dla rolnictwa.

Małe, szare zwierzątko — kret — tak rozpowszechnione w Polsce, poszukiwane jest ogromnie zagranicą. W samym Londynie sprzedaje się rocznie zgórą milion krecich futerek.

To niezwykle zapotrzebowanie grozi zupełnem wytepleniem kretów, bardzo

pożytecznych mieszkańców roli uprawnej.

Państwowa rada ochrony przyrody, zważywszy na to, że w ciągu kilku lat ostatnich zabito w Polsce na handel zgórą 4 miliony kretów, postanowiła ograniczyć to zgubne zapotrzebowanie mody.

Wyspa odmłodzonych.

Powrót do praw młodości po półtorarocznej separacji od świata.

Doświadczenie wykazało, iż odmłodzeni metoda Woronowa starszokowie nadużywają swej drugiej młodości i w bardzo krótkim czasie stają się znowu starcami.

Z powodu takiego lekkomyślnego trybu życia skuteczność działania „gruczołów szympansa“ kwestionowana jest przez lekarzy i laików.

Dr. E. W. Hobbes, prowadzący w Nowym Jorku „Instytut odmłodzenia“, żąda od swych pacjentów, aby pół roku po operacji spędzili na jednej z wysp Kanaryjskich, stosując się ściśle do przepisów lekarskich.

Na uroczej wyspie zażywać mogą do woli spacerów, słońca i kąpiele, natomiast za żadną cenę nie dostaną alkoholu i nie zobaczą ani jednej kobiety.

Dopiero po takiej półtorarocznej separacji od świata wolno korzystać z praw młodości.

Drugie dzieciństwo odmłodzonych ludzi wymaga wielkiej opieki i surowej dyscypliny.

JULJAN STARSKI.

DAMA W CZARNYM DOMINIE

ZAGADKA
PSYCHOLOGICZNO-KRYMINALNA

CHEMIN - DE - FER.

Patefon dał się w niemożliwy sposób. Stalowa igła uparcie zeskrobywała z płyty szlagiery taneczne, pod których takt tańczyli zaproszeni na „wieczorek“ goście panny Juki Swolkienówny. „Twoja żona tańczy charlestona“, to znów „Pani mi się śniła“, albo dysharmonijne fox-trotty amerykańskie. Taniec nie ustawał ani na chwilę, mimo, iż danse-rzy ledwo już posuwali nogami po wytroterowanej posadzce.

Przy aparacie stał Julian Walder, który z powodu wyjątkowo dokuczającego mu dziś reumatyzmu, nie mógł tańczyć, wobec czego „nastawiał“ gramofon. Czynność dość nudna i niewdzięczna, więc młody urzędnik bankowy był bardzo znieruchomiony.

Kilkakrotnie próbował już zakończyć „muzykę“, ale rozlegające się za każdym razem okrzyki: „Mało! Mało!“ — zmuszały go do kontynuowania swojej misji. Wstawiał przeto igły w membrany, kręcił korbą i kłął w duchu na czem świat stoi.

Zatrzymał przechodzącą obok niego Jukę i szepnął błagalnie:

— Panno Juko, już dość... Niech już skończą raz z tym tańcem i zabiorą się wreszcie do szmendeferka...

— Za chwileczkę będzie szmendeferek, panie Julku. Niech się porządnie wytanczą, to będzie spokój... Wszystko już przygotowane...

Walder denerwował się coraz bardziej.

— Rozbiję tę przeklętą skrzynię... — ślubował w duchu — jeżeli nie skończy się na tym charlestonie...

Byłby z pewnością tak uczynił, ale — na szczęście — Ryszard Ekman — za wołał na cały głos:

— Moi państwo — przerwał Julek odchodząc od gramofonu! Dziewiątka!

— Doskonale — zagrmiał niski głos Fredka Pałockiego — Panie grają z nami!

Całe towarzystwo ruszyło hurmem do przyległego saloniku i rozsiadło się za stołem. Julek Walder wyciągnął z kieszeni pięćdziesiąt złotych.

— Tyle tylko ryzykuję — rzekł do swojej sąsiadki — bo mam ostatnio pecha w dziewiątkę...

— W takim razie — poco pan gra?

— Muszę... — odparł Walder krótko i zmarszczył brwi.

— Julek! Twój bank!

— Dawaj karty. Pięć złotych dla ciebie...

— Biorę...

— Osiem...

Walder zainkasował pieniądze i ułk karty swojej sąsiadce.

— Dziesięć złotych dla pani...

— Gram na złotówkę...

— Pokrywam resztę — huknął Fredk Pałocki — Bardzo dobrze, że kobiety grają tak nisko... Mam sześć...

— Siedem... — zaanonsował Walder i znowu zgarnął pieniądze.

Karta szła mu niebawem. Wycofał się z bankiem, który doszedł do dwustu złotych. Drżącymi rękami począł wpływać banknoty do kieszeni.

— Nie uciekaj, kochanie, biorę „afer“... Sto złotych do ciebie...

Walder zawałał się przez chwilę. Ceglaste rumieńce wypelzły mu na policzki. Niebieskie żyłki pulsowały na skroniach.

— Dobrze... Daj kartę...

— Nie, kochanie, mam dziewiątkę... Jeszcze raz?

— Tak...

— Osiem...

— Psiakrew! — zaklął Walder — karta ci idzie... Daj jeszcze...

Znowu przegrał. Trzysta złotych powędrowało do kieszeni Pałockiego. Gra rozgorzała na dobre. Rozpoczynano banki z dwudziestu złotych. Demon hazardu ogarnął powoli wszystkich. Kobiety, jako nie dysponujące zbyt wielką gotówką, wycofały się z gry i przeszły do buduaru Juki. Przyłączyło się do nich trzech młodzieńców, bardziej łasych na flircik, aniżeli na „szmendeferkę“...

Walderowi nie szła karta, co skłaniało go do jeszcze większego hazardu. Przegrał już całą pensję, którą dziś zainkasował.

— Daj spokój, Julek, nie graj... Nie masz dziś szczęścia...

— Szczęście przyjdzie... — odburknął Walder i sięgnął do tylnej kieszeni w spodniach. Wyciągnął portfel i zairzał do wnętrza... Zaszleściły świeże banknoty stułotowe. Wyjął trzy sztuki, a po upływie godziny — jeszcze pięć. (Z) czasu do czasu wygrywał, przeważnie jednak przegrywał.

O godzinie czwartej nad ranem tempo gry nagle osłabło. Walder przegrał dwa tysiące, które wziął z banku dla chorego prokurenta. Miał mu zanieść do domu z samego rana. O godzinie piątej

— rezultat był taki sam. Gra została zakończona. Rumieńce ustąpiły już zupełnie z twarzy młodego bankowca. Był blady, a czoło miał zroszone kroplistym potem.

— Prosiłem cię, żebyś nie grał — rzekł doń Ekman.

— Nie szkodzi... Przegrałem nie tak dużo, jak ci się wydaje... Wstał od stołu i niespostrzeżenie wysiłgnął się do kurytarza. Był już zupełnie spokojny. Desperacja ustąpiła miejsca apatii. Włożył futro i, nie żegnając się z nikim, wyszedł na ulicę.

Poszedł przed siebie — bez zastanowienia. Piotrkowska, Andrzejka, Aleje Kościuszki. Śnieg chrząści pod nogami — miarowo, jednostajnie. Walder próbuje logicznie pomyśleć o swej katastrofalnej sytuacji, ale mózg odmawia posłuszeństwa.

— Co teraz będzie! Co będzie? — tłucze się uparcie pod czaszką.

Wsunął rękę do kieszeni. Browning. Obłądana myśl zaświtała w głowie.

— Zastrzele się...

Przyśpieszył kroku. Chciał być jak najprędzej w domu. Ujrzał przed sobą jakiegoś pana w wysokiej futrzanej czapce na głowie. Ubrany był w eleganckie futro.

— Temu forszy nie brak — domyślał Walder.

— Jegomość, słysząc, że ktoś za nim chodzi na zupełnie pustej o tej porze ulicy, obejrzał się trwożliwie poza siebie. Ujrawszy przyzwyczajonego ubranego młodzieńca, odetchnął z ulgą i poszedł dalej swoją drogą.

A za nim jak cień posuwał się Walder ze spuszczoną głową i powtarzał w duchu:

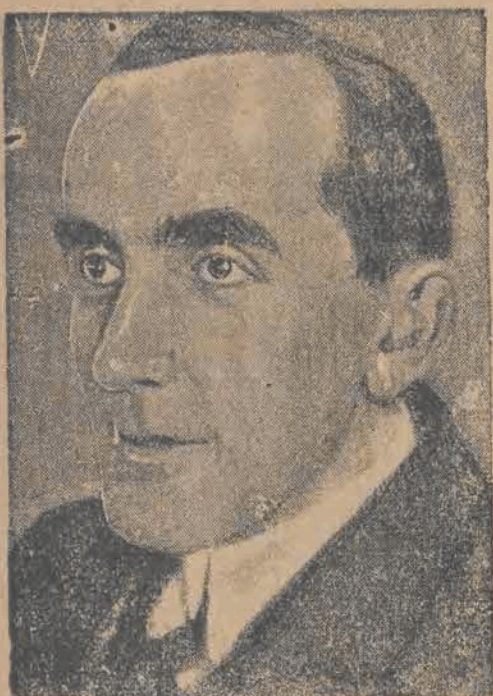
— Temu forszy nie brak, psiakrew, ten ma forszy dosyć...

Z jakąś dziką zawzięcią spojrzawszy na futrzany kołnierz idącego przed nim mężczyzny.

(D.c.n.)

NOWY POSEL POLSKI W RZYMIE.

Zamieszczamy powyżej podobiznę p. Knolla, posła polskiego w Turcji, który został obecnie mianowany posłem polskim w Rzymie przy Kwirynale.

Kraj, gdzie nie kradną. Jest nim Szwecja, nieznająca zupełnie złodziei.

Jest parę takich krajów w Europie, gdzie siódme przykazanie boskie: „nie kradnij”, jest istotnie szanowane, gdzie napady rabunkowe stanowią taką sensację, jak zaćmienie słońca lub trzęsienie ziemi. Wierzyć się temu wprost nie chce nam, którzy rozczytujemy się codziennie w sążnistych kronikach naszych pism, notujących wypadki drobniejszych lub większych kradzieży. A jednak — prawdą jest, że są takie kraje, w których cudza własność uważana jest za nietykalną świętość.

Cnotą tą odznaczają się szczególnie narody północy. W Finlandji mieszkańcy nie posiadają nawet zamków w drzwiach, bo wobec braku złodziei są one zbędne. A już bajecznie przedstawiają się pod tym względem stosunki w Szwecji, gdzie w XVIII. wieku za zwykłą kradzież brano na tortury. Dziś za to samo grozi tylko kara chłosty, ale skutek jest ten sam.

Posłuchajmy oto, co pisze dziennikarz polski o jednym z epizodów swej wizyty w Sztokholmie. Pojechał on ze swym przyjacielem kolejką elektryczną w okolice Sztokholmu odwiedzić znajomych na letnim mieszkaniu. Odjeżdżając stamtąd wieczorem, w oczekiwaniu pociągu na małej stacyjce, rzekł do przyjaciela:

— Stań przy kasie, a ja tymczasem kupię w kiosku wieczorne gazety.

Podchodzi — pisze dziennikarz — do lady, ale nie widzę sprzedawcy. Czekam chwilę, dziwię się, że tak zostawił rozłożone pisma, książki, a co więcej — tacę z pieniędzmi tuż na stole z całodziennem chyba targiem, bo było tam ze 30 koron szwedzkich.

Wreszcie zniecierpliwiony, pytam stróża stacyjnego, gdzie się podział gazięciarz.

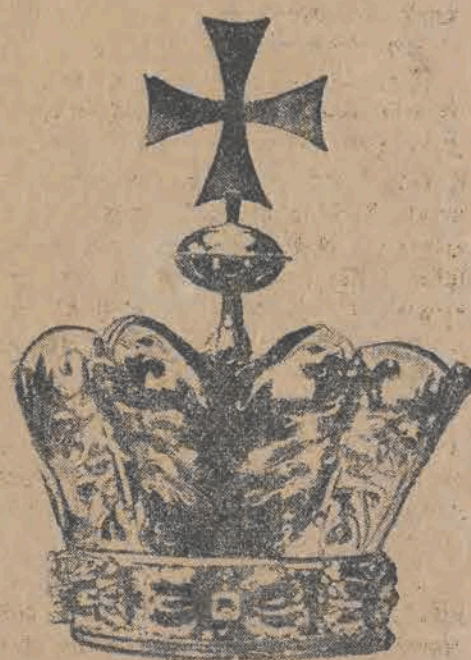
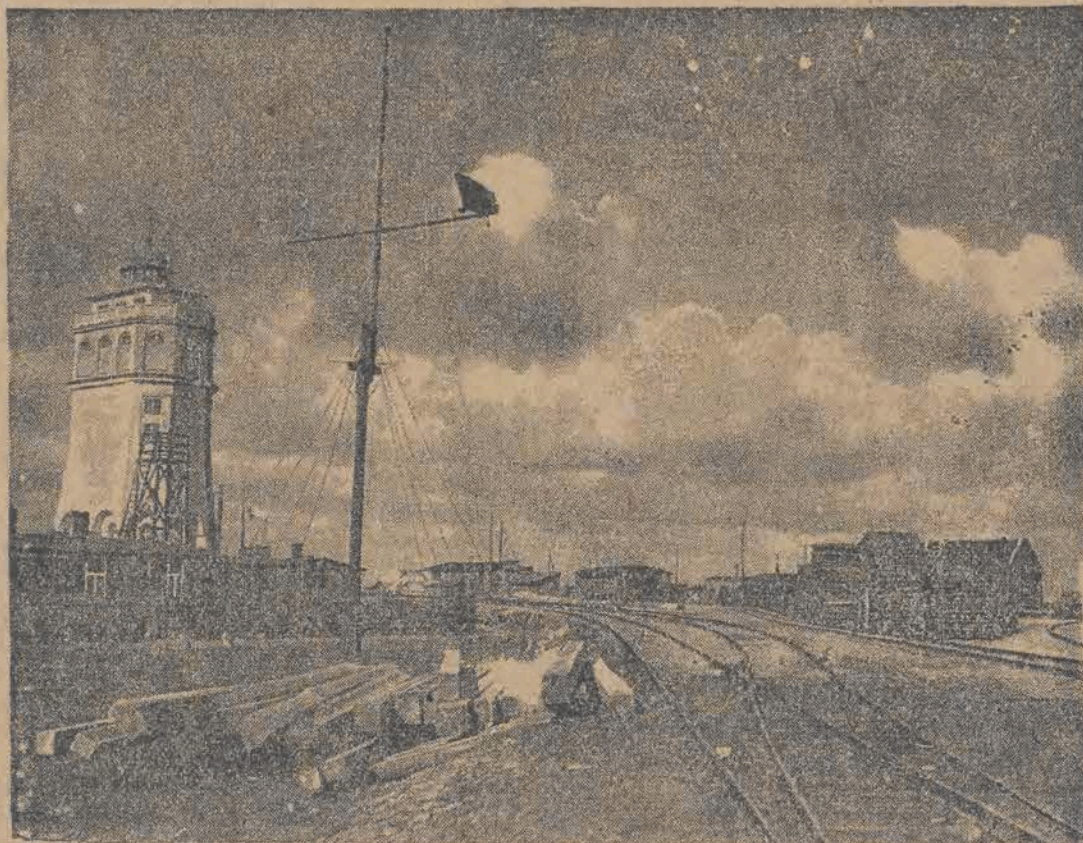
— Gazeciarsz? A na cóż on panu potrzebny?

— Chcę kupić gazetę.
— A to niech pan bierze.
— A pieniądze komu mam dać?
— Położy pan na tacy.
— Kiedy nie mam drobnych.
— Przecież tam leżą pieniądze, to sobie pan wyda resztę.

— Ale gdzież on jest? Nie chcę bez niego grzebać w jego pieniądzach.

— Tobo pan długo czekał! On przychodzi dopiero późno wieczorem po ostatnim pociągu. Jego tu nigdy nie ma. Rano się zjawia, otwiera kiosk, rozkłada ranne dzienniki, zostawia na tacy trochę drobnych pieniędzy i idzie, bo on jest ogrodnikiem i cały dzień w ogrodzie pracuje. Żona znów na targu ma stragan — sprzedaje warzywa. Mała córeczka przy nosi popołudniu wieczorne gazety, no i tak. A wieczorem zamykają, zabierając całodzienny utarg.

Cały, jako wrota gospodarcze Polski na świat.

1) Flaga Rady Portu gdańskiego, na której złączono herby Polski i Gdańska. Nowo wybudowany port na Wśle pod Tczewem. Dwa lata temu pisało się tam jeszcze bydło. 3) Wjazd do nowego portu w Gdyni. 4) Korona króla Zygmunta na wieży ratusza gdańskiego.

Dlaczego w średniewieczu ludzie się nie rozwodzili?

Zamykano rozwodników w ciemnej wieży.

Jeden widelec na dwoje wraca miłość i szczęście.

Plaga rozwodów staje się tak dokuczliwa, że mimowoli myśl wraca do przeszłości i powstaje pytanie, czy dawniej było pod tym względem tak samo, jak dziś.

W tym zakresie ciekawe dane wygłasza na podstawie starej kroniki szwajcarskiej jeden z dzienników angielskich.

Kronika ta opowiada, że w średniewieczu istniała nad jeziorem zurychskim specjalna wieża, do której zamykano te pary małżeńskie, które chciały się rozwieść.

Zamykano je tam nieraz na całe tygodnie. Izbę dla rozwodników przygotowaną pozbawiono wszelkich wygod, a wszystko to zrobiono rozmyślnie, by przagnąć rozejście się parę nanowo połączyć.

W izbie więc była jedna tylko ławka jeden mały stół i wszystkiego po jednym z najbardziej niezbędnych sprzętów, poczynając od widelca czy łyżki, a na największych rzeczach skończywszy. Sędziowie w Zurychu byli przekonani, że wskutek takich warunków ży-

cia para małżeńska będzie zmuszona do pogodzenia się, bo domagać się tego będzie ich współzycie, w zamknięciu nieuniknione.

Dalsze strony tej kroniki zapewniają, że skutki takiego zamknięcia były cudowne, bo aresztowani godzili się na długo przed terminem, jaki im dla tego celu wyznaczono, i wracali do normalnego życia, przysięgając sobie, że nigdy już nie narażą się na przykrości pożycia w wieży dla rozwodników.

Ogół ludności unikał wtedy zetknięcia się z tą wieżą, była ona bowiem nie tylko kara, ale i wystawianiem pod pręgierz, skoro sceny pojednania były tak urządzone, że stanowiły widowisko dla tłumów. I dlatego ówczesne małżeństwa starały się o to, by nieporozumienia załatwiać wśród siebie bez udziału sądów.

Bardzo wielu jest ludzi, którzy zalecają stosowanie tych surowych środków i dzisiaj. Czy dałyby one wyniki do datnie, trudno twierdzić.

Jest z czego „zbaranieć” — ale też opieka nad dzieckiem jest w Szwecji zupełnie inna, niż u nas. Dziecko w Polsce jest albo zabawką, albo kłopotem, albo szczęściem rodzinnym, albo katastrofą społeczną, jak na przykład dzieci ulicy. Otóż w Szwecji tych dzieci ulicy z których wyrastają kryminaliści — wcale nie ma. Wszystkie dzieci od lat 7 do 14

są w szkole. Dziecko nie służy tam do zabawy i przyjemności rodziców, lecz jest przedmiotem troski jako przyszły obywatel kraju. Nadzwyczajnie tam o dzieci dbają, to też wygląda ona zdrowo, wesoło i pięknie, jak nigdzie.

I tu tkwi właśnie rozwiązanie tajemnicy, dlaczego Szwecja jest krajem, w którym — nie kradną.

Sprytny komisarz policji w roli bankiera i włamywacza.

Policja w Neapolu śledziła od dłuższego czasu bandę włamywaczy, która co jakiś czas urządzała włamania do większych banków. Pomyślała, że znano poszczególnych członków, nie udało się ich przylapać tak, aby dowieść ich w więzy.

Dopiero zdemaskował całą bandę komisarz neapolitańskiej policji. Pimpinelli, który zresztą odegrał rolę spółnika bandy.

Banda planowała włamanie do banku handlowego w Neapolu. Wiedzieli, że bank ten otrzymał przesyłkę pieniędzy, czeków i wartościowych papierów w wysokości 50.000.000 lirów.

Wszystko było zresztą przygotowane, a brakowało tylko spółnika, któryby odkupił czek i papiery wartościowe. Ale i ten spółnik się znalazł. Zgłosił się mianowicie do bandy młody bankier i oświadczył, że nie tylko kupi ten odkup za gotówkę, lecz pokaże im, jak otworzyć skrytki żelaznych kas bankowych.

Ofertę młodego bankiera przyjęło i banda udała się z nim na miejsce oznaczone.

Wylamano kasę i rzeczywiście 50.000.000 lirów leżało na bandytów. Nagle młody bankier wyjął z kieszeni rewolwer i strzelił w powietrze. Na ten sygnał ze wszystkich kątów wysunęli się policjanci. Ujęto przywódcę bandytów, a równocześnie druga partia policjantów ujęła resztę bandytów, czekających na ulicy w samochodzie.

Bankier, który tak zresztą odegrał rolę spółnika, zdjął okulary i perukę i przedstawił się bandzie pod prawdziwym nazwiskiem komisarza Pimpinelli, aresztując ich na miejscu.

Aresztowani przyznali się, że w roku 1923 włamali się do tego samego banku i skradli wtedy 2 miliony lirów.

Siatkówka.

Mistrzostwa szkół średnich. — Rozgrywki zorganizuje kuratorium, dzieląc Łódź na 4 rejony.

Łódź, 28 stycznia.

Jak się „Express” z kompletnego źródła dowiaduje, tegoroczne mistrzostwa łódzkich szkół średnich w piłce siatkowej rozpoczną się wkrótce, a organizację tychże zarządzi kuratorium.

Ważnej tej nad wyraz sprawy dla rozwoju sportu w szkołach i dla urozmaicenia programu wychowania fizycznego, od samego początku roku szkolnego nie spuszczałyśmy z oka. Jednakże powołanym do tego czynnikom nie śpieszyło się jakoś, a tymczasem najdogodniejszy termin miał szybko.

Trzeba bowiem zważyć, że siatkówka jest sportem wybitnie salowym, wzgl. halowym, na świeżym powietrzu nie nadającym się z pełną powodzenia uprawiać. Zwłaszcza podczas wiatru żaden mecz nie dałby miernika siły przeciwników, gdyż piłka latająca ustawicznie w powietrzu, dzięki swej lekkości wędrowałaby częściej poza boiskiem, aniżeli na boisku. Nie trzeba chyba dodawać, że gra na wietrze straciłaby wiele ze swej piękności, zdarzyłoby się często, że piłkę porwaną przez wiatr trzebaby często łapać, goniąc po przyległych do boiska terenach.

Dobrze więc jest, że mistrzostwa jeszcze w ciągu bieżącej zimy zostaną rozegrane. A jeszcze lepiej, że opiekę i nadzór nad nimi obejmie kuratorium, gdyż wtedy, każdy z zainteresowanych zmuszony będzie do pracy. Również nie branie w mistrzostwach udziału ze strony poszczególnych szkół, lub wycofy-

wanie się drużyn, jak to dotychczas miało miejsce, nadzór ze strony kuratorium położy wreszcie koniec.

Jeszcze jedną bardzo ważną sprawę przypominamy organizatorom tegorocznych mistrzostw. Jest nią: obowiązek stawiania do dyspozycji rozgrywek sal gimnastycznych przez te szkoły, które je posiadają oraz ustalenie wysokości opłat za nie. Bowiem doświadczenie zeszłoroczne było dość przykre, kiedy to niektóre szkoły („Kupcy”) dawały swe sale zupełnie bezinteresownie, inne zaś, nietylko, że miały doskonały apetyt na cały dochód za bilety wejścia, lecz w dodatku, samowolnie podwyższały cenę za nie (gimnazjum niemieckie).

Wszystkie te niespodzianki odpadną z pewnością, jeżeli organizację mistrzostwa ujmie w swe ręce kuratorium przez swego wizytatora wychowania fizycznego, p. Połomskiego. Natomiast podział Łodzi na 4 rejony, wątpliwy, czy okaże się praktyczny.

Pierwszą bowiem bolączką okaże się zupełny brak odpowiednich sal w niektórych dzielnicach. Następnie bardzo szczupły zastęp sędziów uniemożliwi wprost wprowadzenie zawodów w 4-ch salach jednocześnie. A wiemy przecież, że rozgrywki o mistrzostwo, to nie żarty, zaś słaby sędzia, nawet nie żartując, może bardzo krzywdzić drużyny i zabić w nich ambicję oraz wiarę w sprawiedliwość.

Nad tym ostatnim punktem trzeba się poważnie zastanowić.

Znamienna uchwała zarządu Ł. Z. O. P. N. w sprawie „Ligi piłkarskiej”.

Zarząd Ł. Z. O. P. N. popiera stanowisko czołowych klubów

Łódź, 28 stycznia

Na wczorajszym posiedzeniu zarządu Łódzkiego związku okręgowego piłki nożnej powzięto znamienną uchwałę w sprawie utworzenia „Polskiej ligi piłkarskiej”.

Zarząd Ł. Z. O. P. N. po grutownym zastanowieniu się nad opłakany stanem piłkarstwa polskiego doszedł do przekonania, że system dotychczasowy rozgrywania mistrzostw jest wadliwy, wobec czego należy popieścić stanowisko 14 czołowych klubów kl. „A”, zmierzające do zmodyfikowania tych rozgrywek. Ł. Z. O. P. N. jednak zastrzega się, że zmodyfikowanie mistrzostw winno nastąpić w ramach prawnych t. j. wspólnie z najwyższą magistraturą piłkarską — P. Z. P. N.

Wobec wypowiedzenia się zarządu Ł. Z. O. P. N. w tej nader żywotnej obe-

nie sprawie, liczyć się mocno należy, że wniosek zarządu Ł. Z. O. P. N. na nie dzielne walne zebranie trzynastu całkowicie poparcie wszystkich klubów piłkarskich okręgu łódzkiego. Będzie to za tem po Toruniu pierwszy okręg piłkarski, który całkowicie zrozumiał, że tylko przez zmodyfikowanie dotychczasowego systemu rozgrywek, po myśli jaką wysunęły na pierwszym swym zebraniu w Warszawie, czołowe kluby polskie, dojść można do podniesienia sportu polskiego w ogóle, a piłki nożnej w szczególności.

Dzisiejsza przedzebraniowa konferencja klubów miejscowych, która od będzie się o godz. 8-ej w lokalu Ł. K. S., wyjaśni całkowicie sprawę.

Przypuszczać należy, że niedzielne walne zebranie będzie tylko czczą formalnością.

Zarząd Ł. Z. O. P. N.

zniósł dyskwalifikację prezesa i sekretarza pabjanickiej „Burzy”.

Łódź, 28 stycznia

W ubiegłym miesiącu podawaliśmy sprawę dyskwalifikacji przez wydział gier i dyscypliny Ł. Z. O. P. N. prezesa i sekretarza pabjanickiej „Burzy” W. G. i D. zdyskwalifikował prezydium zarządu „Burzy” na okres 3 miesięcy za chęć wprowadzenia władz piłkarskich w błąd, przez przedłożenie wydziałowi gier fałszywego zaświadczenia dotyczącego godziny wyjazdu tramwaju pabjanickiego do Łodzi, wskutek czego gracze Burzy przybyli na boisko ze znacznym opóźnieniem, co spowodowało, iż

Burza zawody te przegrała przez przyznanie przeciwnikowi 2 pnt. (valc-over)

Wymienieni panowie założyli odwołanie do zarządu Ł. Z. O. P. N., który po przeprowadzonych dochodzeniach po stanowił znieść dyskwalifikację, utrzymując jednak przyznanie przeciwnikowi 2 pnt. Głównym środkiem obronnym było to, że „Burza” została wprowadzona w błąd przez czynniki przychylne dla niej, zaś dyskwalifikacja jednostkowa członków zarządu w tym wypadku nie może być zastosowana.

Austria—Polska 3:1 (2:0).

Druga klęska reprezentacji hockey'owej Polonji, na mistrzostwach Europy we Wiedniu.

Wiedeń, 28 stycznia.

Wczoraj, dnia 26 b. m. (środa) w dalszym ciągu hockey'owych mistrzostw Europy rozgrywanych we Wiedniu zawody Belgja — Węgry zakończyły się wysokocyfrowym zwycięstwem Belgji w stosunku 6:0.

Wczorajem grał faworyt turnieju Austria przeciw Polsce. Mecz ten zakończył się wynikiem

3:1 na korzyść Austrii.

Wynik do przerwy opiewał 2:0. — W pierwszej połowie gry polacy grali słabiej, niż dnia poprzedniego przeciw Niemcom, w tempie wolniejszym i mniej kombinując.

Po przerwie obraz gry zupełnie się zmienił, reprezentacyjny atak polski grał z nadzwyczajnym impetem i werwą atakując bezustannie bramkę przeciwnika.

Drużyna austriacka wystąpiła w składzie następującym: Wollinger, Spevak, Revi, Sell, Bröck, Lederer, Rezerwowie: Cöbbel, Weiss, Tatzer.

Drużyna polska w swych składzie najsilniejszym.

Już w pierwszych minutach gry uzyskuje prowadzenie dla Austrii celnym strzałem ze skrzydła Sell. Wynik do przerwy powiększa Herbert Bröck. — Druga ta bramka była dziełem przypadku, krążek bowiem odbił się o ramię gracza polskiego i wpadł do bramki. Teraz inicjatywę w swe ręce biorą polacy, których strzały broni bramkarz austriacki Weiss. W drugiej połowie gry jak już zaznaczyliśmy, drużyna polska grała znacznie lepiej, w tej fazi Tupalski zdobywa honorowy punkt dla barw naszych ze skrzydła. Bramka Tupalskiego zosta-

ła nagrodzona oklaskami licznej kolonii polskiej. Austriacy powiększają wynik, który ostatecznie brzmi dla nas mało-pomyślnie 3:1 dla Austrii.

Tupalski i Adamowski w napadzie oraz Kowalski w obronie byli najlepszymi graczami w drużynie polskiej.

Zawody prowadził dr. Holcbeer ze Szwajcarii.

Polonia warszawska w Łodzi.

Rozegra ona mecz w piłkę siatkową z „Oświatą”.

W miesiącu lutym przybywa do Łodzi drużyna piłki siatkowej, mistrza W.O.Z.P.N., Polonji dla rozegrania meczu z mistrzem łódzkich szkół średnich „Oświatą”.

Dokładny termin tego spotkania oraz cały program organizowanej przez „Oświatę” imprezy, podamy w najbliższym czasie.

Dzisiejszy mecz ping-pongowy u Turystów.

Łódź, 28 stycznia

W dniu dzisiejszym o godz. 7-ej wieczorem rozegrany zostanie mecz ping-pongowy między Hakoahem — Turystami. W drużynie Turystów wystąpi słynny polski tenisista p. Stolarew. Drużyna Hakoahu liczyć będzie 5 osób, a mianowicie: Haucnan, Kahan, Segal, Kleumian, Podlasiak oraz rezerwowi Lubochiński

Jak sport hartuje ciało.

Nowocześnie uprawiane sporty pozwalają organizmowi ludzkiemu zdobywać się czy to na nadzwyczajny wysiłek, czy też stawiać opór wszelkim przeciwnościom natury. Do czego doprowadza wyrobienie sportowe i hartowanie ciała, wykazują powyższe zdjęcia, przedstawiające narciarza (słynnego biegacza amerykańskiego, Taylora), uprawiającego narciarstwo bądź to w kostiumach kąpielowych, bądź lekkoatletycznym.

